

ВЪСТНИ

251

Градската библиотека

Варна

ЕДИНЪ БРОЙ
10 СТ.

ДОБРУДЖА

ЕДИНЪ БРОЙ
10 СТ.

ИЗЛИЗА ПОНЕДЪЛНИКЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ за България: 7 лв. шестмѣсечно; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Ръкописи назадъ не се връщатъ.

Ромънскиятъ варваризмъ. — Празникътъ на Царя въ Добруджа. — По кражбата на Манасиевия ръкописъ. — Ромънитъ и руситъ прикриватъ отстъплението си. — Отблъснати английски атаки. — Протестъ отъ с. Бейдаутъ. — Пълномощнитъ министри напушатъ Яшъ. — Руското правителство за Стокхолмъ. — Изявленията на Д-ръ Радославовъ.

Добромиръ

Ромънскиятъ варваризмъ

„Ние можемъ да обвинимъ само нашата администрация за голѣмата толерантностъ, довѣрие и свобода спрямо българитъ, които сж се радвали винаги на една прѣкалена свобода и търпимостъ не само прѣди обявяването на войната, но и слѣдъ това.“

Но какъ могатъ да обвинятъ нашата благородна душата хуни? в. „National“, 6 септ. 1916 г.

Една неоспорима истина е, че войната е едно зло. Тя е немишлено бѣдствие и зло за народитъ. Но въ сжщото врѣме тя е и единъ отъ най-мощнитъ фактори за прогреса и общочовѣшката култура. Безъ нея, може би, човѣчеството днесъ би имало по-другъ видъ. Познавайки я за необходимостъ въ общочовѣшката култура, човѣшкитъ умъ и днешната цивилизация бѣха рѣшили да ограничатъ злото, което тя носи, да смечатъ пейната жестокостъ. За цѣлѣта бѣха създадени въ международни конференции задължителни рамки, въ които войната трѣбваше да се движи. Онова, което бѣ нужно за войната, даваше ѝ се, а се ограждаше съ тия международни договори всичко, което е чуждо ней. Човѣшкитъ разумъ, ужасенъ отъ голѣмитъ размѣри на злодѣянията въ войната, бѣ я ограничилъ за да я направи да се различава отъ войнитъ въ миналитъ вѣкове.

И когато започна днешната общоевропейска война, отъ всички страни започнаха да се чуватъ гласове за спазването на тия международни задължения. Но едновременно съ тѣхъ повалиха и обвиненията за неспазването имъ. Противникитъ на Германия тогазъ, — днесъ и наши противници, не се посвѣиха още въ първия моментъ на войната да заявятъ, че задълженията, които прѣчатъ за унищожението на германския народъ, сж неизпълними; че тѣ сж задължения дадени и приети въ дни на сантиментални настроения. И започна се унищожението на градове, избиването на военноплѣнници, разрушаването на цѣлности на общочовѣшката култура. Запили се за разбиването не на една армия — германската, а за унищожението на цѣлъ единъ народъ съ жени и дѣца.

България се намѣси въ войната всрѣдъ купъ отъ взаимни обвинения за жестокостречие, за нарушение на договоритъ, които ограничаваха войната. При все това нашата армия влѣзна въ войната съ християнски чувства — чувства на благодетъ и човѣколюбие. Нашитъ войски прѣбродиха цѣла Сърбия и Македония, дѣто завариха врагове, които се бяха за животъ и смъртъ. Тѣ бѣха отминавани, не обезпокоявани отъ побѣдителитъ. Тѣ намѣриха у нашинъ войникъ състрадание и съчувствие, не позволено дори въ дни на война като днешната. Такава е душата на българския народъ: у него нѣма лошо сърдце.

Но, уви! Колкото великодушенъ се показва нашитъ войкъ къмъ разбититъ неприятели, толкова послѣднитъ бѣха жестокостречни къмъ българския елементъ въ Македония и Добруджа. Още въ първия моментъ на похода въ Добруджа, българскитъ войникъ се ужаси отъ онова, което констатираше. Още на самата граница, — въ Добричъ и с. Баладжа, той видѣ на що е способенъ противникътъ. Той се натъкна на нечуванъ ужасъ: въ Добричъ бидоха заварени още непознати труповетъ на 53

мжже, жени и дѣца, разхвърлани на самата гара, а въ с. Баладжа — 32 трупа, разхвърлани по улицитъ на селото. Това бѣше печалното начало. Слѣдъ стѣпнитъ на разбития противникъ, българското войство откриваше все по-нови и по-нови ужаси. Въ Тутраканъ бидоха заварени труповетъ на десетки избити българи, въ форговетъ на крѣпостта имаше избити дѣвци, въ с. Каралезъ бѣха изгорени ученици, въ Кокараджа селскитъ межданъ бѣ оросенъ съ кървитъ на 10—12-годишни дѣца, въ с. Сребърна сж били събрани всички селяни и тамъ — на площада разстрѣляни, въ с. Рахово, Бабово, Сливополе при десанта на 1 октомврий 1916 год ромънскитъ войски избиха повече отъ 100 души селяни. Но не бѣ само това. Цѣли села биваха опожарявани. Села съ по 200 — 300 — 500 жми биваха обрѣщани на пепелища. Цѣла Добруджа бѣ обрѣната въ пепелище: съ хиляди жени и дѣца избити, съ хиляди къщи и чифлии — опожарени, а една грамадна маса — около 25 хиляди души силовъ сж откъснати отъ домоветъ и завлѣчени отвѣдъ Дунава, дѣто стоятъ и днесъ въ рускитъ и ромънски затвори като заложници.

Ужасътъ, заваренъ въ Добруджа, погнуса цѣла България. Тоя ужасъ биде констатиранъ отъ американския консулъ въ София по онова врѣме, който дойде лично да анкетира злодѣянието на ромънската войска. Той биде виденъ и отъ прѣдставители на неутрални печатъ.

Спомняйки си злодѣянията на влашко-рускитъ пълчища въ Добруджа въ тоя моментъ, като четемъ горнитъ изявления на ромънския листъ, насъ ни погнусава. На проявеното отъ българското войство човѣколюбие се отговаря съ клеветата, а на нечуваното въ историята на никой народъ ромънско злодѣяние отъ Букурещъ сж се подсмивали.

Това е било миналата есень. Погромътъ на ромънската армия въ Добруджа и Влахия не е изумилъ ромънскитъ управници. Бити на бойнитъ полета, ромънитъ диятъ сега новъ фронтъ — фронтъ, на който отдавна тѣ сж имали по годъ успѣхи. Споредъ както съобщаватъ сега отъ Женева, тамъ се приготвяло едно печатно изложение на българскитъ жестокости въ Добруджа! Българското ние и честта на нашето войство отново ще бждатъ подхвърлени на клеветата и поругание. Организира се една нова кампания, по-недостойна и по-мръсна отъ онази на 1913 год.

На клеветитъ на нашитъ бити противници ние ще посочимъ спокойствието на ромънитъ и тѣхнитъ сѣмейства, заварени въ Добруджа. На тѣхъ ще оставимъ и да изповѣдатъ начина на третиранието имъ отъ българското войство.

А когато ромънскитъ историкъ вземе да пише историята и причинитъ на ромънския погромъ, увѣрени сме, че той ще констатира сажъ, че констатиранитъ ужасъ въ Българска Добруджа даде по-голяма сила и повече духъ на българското войство, за да може да смаже то тиранията, която цѣли 40 години е гнетила въ Добруджа, и която, въ момента на унищожението ѝ, покри съ кърви и пожари златоносния български край.

Ромънската тирания, ромънскиятъ варваризмъ — ето това е, което разгроми ромънската армия, а не „толерантността, довѣрието и свободата“, за която съ провия и пасѣшка сж говорили отъ Букурещъ въ дни на падането на Тутраканската крѣпостъ, въ деня на разгромяването на ромънската армия.

ОТЪЗВИ

Д-ръ К. Раковски

Рускиятъ революционеръ Бурцевъ въ колонитъ на кадетския „Рѣчь“ обвинява Кр. Раковски, че той се е продавалъ на чужди на социализма каузи. Ние не знаемъ дали това е вѣрно, но знаемъ, че той винаги е служилъ противъ правата кауза на своя народъ и по въпроса за Добруджа той е понадалъ въ ролята на агентъ на ромънската олигархия. Ето защо е възможно да служи сега на чужди каузи и на социализма.

По кражбата на Манасиевия ръкописъ.

Варненското археологическо д-ство ни пише:

По г-нъ на статията „Манасиевиятъ ръкописъ“ въ бр. 1 на уважаемия Ви вѣстникъ, Археологическото д-ство въ Варна има честь да Ви съобщи слѣдното: Въ м. декемврий 1916 г. варненскитъ жителъ г. Александровъ, бившъ прѣдседателъ на читалището въ Тулча, изпрати на нашето дружество слѣдното изложение: „Въпросниятъ ръкописъ билъ оставенъ въ читалището отъ нѣкой си Манчу Джидаевъ, учителъ въ с. Зебицъ прѣзъ 1869 г. Азъ, въ качеството на библиотекаръ на читалището, внесохъ ръкописа въ библиотеката, дѣто се занаси до 1896 г. Въ това врѣме нѣкой си ромънски учителъ, доведенъ отъ единъ членъ на читалището, огледалъ ръкописа, земащъ бѣлѣжка отъ него и увѣдомилъ ромънското министерство на просвѣщенieto, което веднага изпрати прѣдседателя на Академията И. Богданъ (Иванъ Богданъ); той се срѣщналъ съ прѣдседателя на читалището Желѣзко Д. Чалъковъ, повика мене и библиотекаръ въ 1896 год. Пратеникътъ извади една бѣлѣжка и ми каза, че сме имали единъ ръкописъ, оставенъ отъ нѣкой си М. Джидаевъ и желае да го види. Ние му дадохме ръкописа и той, слѣдъ като го разгледа, каза ми: „да, тази е книгата, която дия, но ще ви моли, да ми я дадете за 2—3 деня, да я разгледамъ и ще ви я повърна“. Поискаме му една разписка за приемаването ѝ. Той я написа веднага и ми я даде. На другия денъ той замина за Букурещъ заедно съ ръкописа, който е до днесъ въ него. Слѣдъ нѣколко врѣме изгорѣ читалището съ цѣлата библиотека и архивата, заедно съ разписката. Прѣзъ 1898 г. земахъ едно въпомощно отъ Читалището, ходихъ въ Букурещъ, срѣщнахъ се съ Ив. Богданъ, който живѣе въ улица сира Victoria № 152. Поневже въ въпомощното било упоменето, че неговата разписка е унищожена отъ пожара, Богданъ каза: „Азъ не се отказвамъ, че съмъ зель ръкописа; той е у менъ“. Богданъ го извади и ми го даде, като каза: „азъ сега вѣмъ да ви го дамъ и то по слѣднитъ причини: Въ цѣлѣта сѣбъ сж само три еднакви книги — ръкописи, отъ които една е въ Римъ, друга е въ Москва, а третата е отъ вашето читалище. Азъ я пращамъ въ Римъ и Москва и, като се увѣрихъ, че тя е третиятъ екземпляръ, който се дия, тогава се заловихъ съ изучаването ѝ. Земахъ сѣмъ една порѣчка отъ блг. Министерство на Просвѣщенieto, да ми направи нѣкои снимки. Сѣтамъ, че слѣдъ 5—6 мѣсеца ще ги приготви и тогава ще ви прати книгата (ръкописа) въ Тулча. Добри би било, каза ми той, да Ви дадемъ за читалището 2—3 хиляди екземпляра разни книги, за да си съставите една модерна библиотека, а ръкописа да го оставите на Академията“.

Книгата е на голѣмъше, колкото славянски псалтирь, писана на пергаментъ и е около 130 страници. Въ каталога на читалището е мнната подъ № 84. На края на книгата сж писани отъ мене слѣднитъ редове: „Настоящата книга е оставена прирѣчението въ читалището отъ М. Джидаевъ, учителъ въ с. Зебицъ на 3 IX. 1869“. Въ добанка къмъ това изложение има слѣдното: Слѣдъ несполуката да взема ръкописа отъ Букурещъ, писахъ на Д-ръ Янковъ въ Пловдивъ да издари М. Джидаевъ. Прѣзъ м. декемврий 1898 г. дойде М. Джидаевъ, свещеникъ въ Панагюрище, въ Тулча и отъ тамъ замина за Букурещъ, за да се срѣщне съ И. Богданъ. Той го приелъ много любезно и му казалъ, че ще му изпрати книгата слѣдъ нѣколко мѣсеца въ Панагюрище.

Изложението изпратихме въ София до Директора

зей (под № 180 от 23 XII 1916 г.), учихме на 21 май 1917 г. под № 201, от: „Въпросният ръкопис е пръв от ромъните заедно с други църковни исторически документи в Ич, така че за сега не може да се получи обратно. Вън сж обаче мъркн, за да може ръкописът да се добие по-късно. Директорът на Нар. Музей Д. М. Филов“.

Прѣдседател на Варненското Архиепископско д-во Шкорнияз.

Б. Р. 1-о Ако ръкописът не се изгърне сега по указания от нас начин, мъркнѣ на г. Д-ръ Филов, за да се добие ръкописът по-късно“ ще останат само празни думи, сж казвнѣтѣ пнѣ често пати се задоволяваме.

2-о, Изложението на г. Сивковъ по отношение датата на тая профессорска кражба е невѣрна. Случаят датира от 1895 год., а не от 1896. То е и невѣрно, защото не само г. Сивковъ и не само въ негово време сж правени постѣпки за възвръщането на ръкописа, а както вече стовичихме, по тая въпросъ има цѣла прѣписка, и въ Букурещъ сж ходили не единъ пѣтъ пѣл-номонични на Читалището, които сж се връщали все сж обещаването, че „ръкописът ще се възвръне по-късно“.

3-о Изложението допѣва казаното от нас, сж това, че ръкописът е бил даденъ въ читалището отъ учителя М. Димидевъ още прѣзъ 1869 г. и подчертава любовността на крадеца Ion Bogdan, който, вижда се, сж сжщата любовност е увѣрилъ и г. Филова, че ще го добие „по-късно“.

Военни новини.

Македонски фронтъ. 13 VIII. По цѣлия фронтъ слабъ артилерийски огънь; малко по-живеетъ само по източния брѣгъ на Охридското езеро, въ завоя на Черна, южно отъ с. Хума, южно отъ Дойранъ и при устието на Струма. Наша разузнавателна група проникна въ неприятелскѣ окопи източно отъ Ч. и причини чувствителни загуби на противника.

14 VIII. Слаба бойна дѣйностъ по цѣлия фронтъ. Малко по-оживеетъ артилерийски огънь източно отъ Черна и южно отъ Дойранъ.

Отъ дѣлѣтѣ страни на Вардара и край Долна Струма—патрулна дѣйностъ.

15 VIII. Сѣверно отъ Витоля краткъ огънь ураганъ. Едно неприятелско разузнавателно отдѣление бѣше отхвърлено сж ръчни бомби. Въ завоя на Черна, на нѣкои мѣста, оживена неприятелска прѣстрѣлка между постовѣтъ и кратки артилерийски урагани. Въ Мъгленско и южно отъ Дойранъ, малко по-оживена артилерийска стрѣлка. Край Долна Струма неприятелски разведи и по едри конни групи бѣха прогонени отъ нашѣ охраняващи части.

Добруджански фронтъ. При Махмудия и южно отъ Галацъ—отдѣлни артилерийски изстрѣли.

Ромънски фронтъ. Отъ Махмудия до Галацъ, на разни мѣста, умѣренъ артилерийски огънь и пушечна прѣстрѣлка.

16 VIII. Въ боеветѣ на прѣсѣждането на остатѣтъ отъ неприятелскѣ армии германскѣтъ и австро-унгарскѣтъ части, макаръ и да се бѣрка сж силната си съпротива на тия остатѣтъ, ние ги изтикахме въ планината южно отъ долината Тротозулъ.

Сѣверно отъ Страстни и Панчеу Прускѣтъ и Баварски полкове отблъснаха многобройнитѣ атаки на ромънскѣтъ и пристигналитѣ нови руски сили. Държачитѣ се още на западния брѣгъ на Серетъ неприятелъ биде прогоненъ прѣзъ рѣката, гдѣто му вземахме 54 офицера, между които има и французи, 3500 войника, 16 оръдия и по вече отъ 50 картечници.

15 VIII. Южно отъ долината Тротезу неприятелътъ се опита прѣзъ силни атаки да прикрие оттеглянето на центъра на ромънскѣтъ и на рускѣтъ армии. Всичкитѣ атаки бѣха отбити. Нашѣ части прѣминаха задъ Саволъ.

Отстъпващиятъ отъ планинската областъ подѣлѣтъ страни на р. Путна къмъ сѣверозтокъ неприятелъ се прѣсѣжда отъ нашѣтъ колони. Страхани (сѣверозападно отъ Панчу) на украинната на планината биде заетъ отъ нашѣтъ части. Побѣдоносно напредващи, наши части отблъснаха неприятелскѣтъ контра атаки. Въ Серетската долина германскѣтъ дивизии шурмуваха лежащата на западния рѣченъ брѣгъ и силно зацѣпваха прѣдмостова позиция при Балтарени. Освѣтъ голѣмитѣ кървави загуби рускѣтъ и ромънскѣтъ дадоха на р. Серетъ и по планината повече отъ 3000 пѣшника нѣколко оръдия и многобройни картечници.

15 VIII. При Махмудия, рѣдка пушечна прѣстрѣлка. При Тулча и при Исака слабъ артилерийски огънь.

Потопени параходи. Въ Бискайския заливъ и Атлантическия океанъ сж потопени нови 29000 тона, между които единъ параходъ сж около 10000 тона въѣстимостъ.

Вашингтонъ. Американски Цистеренъ параходъ Кантана бѣдѣ потопенъ на 6 VIII.

Английски фронтъ 16 VIII. Въ Фландрия започна второто голѣмо сражение. Артилерийскѣтъ оой достигна до най-голѣмата си сила. Вчера по морския брѣгъ между Иери и Донѣтъ той продължава непрѣкъснато и непрѣкъснато цѣлата нощ, до като тая заранъ се прѣвърна въ барабаченъ огънь. Задъ гжкитѣ огнени вѣлни на английската артилерия неприятелѣтъ пристѣпиха къмъ атака между Бишватъ и Вичего на еднакъ 17 километровъ фронтъ. Въ Артуа англичанитѣ атакуваха между Хуллухъ и Ленеъ отъ вчера заранѣтъ сж четиритѣ Канадски дивизии. Тѣ навѣзвѣха сж силна артилерийска подготовка въ нашата първа позиция и се опитаха прѣзъ пристѣпане на нови сили да се прохжнатъ огъ дѣлѣтъ страни на Лоа по на вѣтрѣ. Споредъ намѣренитѣ заповѣди атаката имала за цѣлъ заемаването на с. Лешвилъ, отстояще на 4 километра задъ фронта. Прѣзъ деия нашѣтъ части прѣзъ ожесточени конгратаки изблъскаха прохжнати се неприятелѣтъ чакъ до третата линия на нашата първа позиция. Английската печалба е незначителна. Въ новитѣ атаки, които се повториша 11 пати, неприятелѣтъ и този пѣтъ цѣлваше успѣхъ. Въ нашата бойна линия бѣха разбити неприятелски шурмуващи вѣлни южно отъ Хуллухъ и западно отъ Ленеъ. Атакующитѣ прѣтрѣпѣ по всички мѣста на бойното поле голѣми загуби.

Единъ протестъ отъ с. Бейдаутъ

Въведени въ заблуждения отъ фалшивата ромънска статистика, нѣкои наши публицисти бѣха писали неотдавна, че дѣлѣтъ голѣми български села Черна, Тулчанско, и Бейдаутъ. Кюстенджеско, сж гагаузи. По тая поводъ жителитѣ отъ послѣдното село сж отправали до кюстенджеския окръженъ управителъ слѣдния протестъ:

Чрѣзъ Васъ, като административенъ прѣдставителъ на Добруджа отъ етапната германска зина на управление, отправяме за разгласяване, дѣто трѣбва, слѣднитѣ протестационни изявления:

Село Бейдаутъ, построено прѣди 90 години надъ развалинитѣ на единъ старъ неизвѣстенъ градецъ, днесъ брои 230 чисто български къщи сж по вече отъ 1000 жители.

Цѣли 38 години ромънитѣ се мъчиха да убиятъ българщината у насъ, но не успѣха да ни ромънизиратъ. Единичкъ козъ за борба имъ остана — да ни причислятъ въ тѣхната статистика въ категорията „гагаузи“. Това е направено сж прѣдъ цѣлъ да се възбуди външния свѣтъ и да се прѣдстави числото на българитѣ по малко отколкото сж въ дѣйствителностъ.

Съ прискрѣбие, обаче, се учимъ отъ нашия любимъ ратникъ в. „Добруджа“, че нѣкои наши български историци, пишечки кабинетни студии за Добруджа, безъ да сж идвали да ни изучаватъ, заблудени отъ фалшивата ромънска статистика, нарекли сж „гагаузи“ населението на Бейдаутъ и Черна.

Това извѣстие силно пакѣрни нашето българско национално чувство и възмуги цѣло село, изразъ на което правимъ настоящи протестъ.

Като оставяме с. Черна да защити само националното си честолюбие, ние, Бейдаутци, сж най-голѣмо възмущение прѣрѣщаме въсѣи, който се осмѣли да ни обиди сж думата „гагаузи“.

И трѣбва ли доказателства за националния ни произходъ, когато се знае, че с. Бейдаутъ е заселено сж българи отъ Провадийско, Еленско, Прѣславско, Сливенско и Ямболоко? И не е ли достатъчно обстоятелството, че ние, уѣлномошенитѣ старци и жени да подписваме настоящи протестъ, не сажо не си служимъ сж турски езикъ (не знаемъ и ромънски добръ), но отъ 1832 година си имаме българска черква и училище, учимъ отъ учителя, като Папачевъ, генералъ Загорски, братѣтъ на генералъ Диковъ, духовно възпитани отъ попъ Дионисий, попъ Харитонъ и др. Въ селото на има 50—60 старци, които четатъ и пишатъ на български езикъ. Не е ли оскѣрѣтелно прѣдъ намѣтъта на българския войвода Стефанъ Караджа, родомъ отъ селото ни, да ни зоватъ „гагаузи“? Има Ст. Караджа и генералъ Диковъ сж такива? Има Папачевъ и генер. Загорски сж обучавали „гагаузи“?

Ние не бѣме българи, говоримъ чисто български езикъ, имаме чисто български обичаи, пѣемъ чисто народни български пѣсни и се считаме горди, че сме могли да дадемъ на България воеводата Ст. Караджа, генералъ Диковъ, че сме обучавани отъ генералъ Загорски.

Като отправяме най-настоятелна молба къмъ професоръ Арнаудовъ, Ст. Чилипировъ, свещъ П. Икономоу, генер. Загорски, генер. Диковъ и всички, що сж прѣстоявали въ Бейдаутъ, да изкажатъ публично въ в. „Добруджа“ впечатленията си за насъ, — оне по-настоятелно молимъ ония кабинетни-писатели, които пишатъ за Добруджа, безъ да сж я обидили, безъ да сж я изучили на самото мѣсто, а само, за съжаление, се сѣлѣтъ на фалшивата ромънска статистика, да дойдатъ въ Бейдаутъ, да прѣстоятъ сж седмици, да ни изучатъ, да се увѣрятъ въ чистотата на българския произходъ, да чуятъ чисто българския ни говоръ, да чуятъ български пѣсни (само проф. Арнаудовъ записа 9 пѣчути до сега въ България пѣсни), да узнаятъ по-добри епизоди за нашия Ст. Караджа, за генер. Загорски, за попъ Дионисий, за попъ Харитона и пр.

Цѣли 500 години робство на турци и гърци и 38 год. на ромънѣи, и пакъ не изгубихме материя си езикъ. Ние старитѣ знаемъ турски езикъ, както знаемъ ромънски, руски и дори гръцки езикъ. Това доказва само, че ние сме възприемчиви. Благодарение, че въ къщи се говори винаги български, е могла слѣдъ 550 годишно робство да се запази българщината у насъ.

Ние се чувствуваме принадлежащи къмъ българската нация, силно сме привързани къмъ майка България — нашегъ отечество, и желаемъ за винаги да бъдемъ присѣдинени териториално къмъ нея.

ПРАЗНИКЪТЪ НА ЦАРЯ-ОСВОБОДИТЕЛЪ ВЪ ДОБРУДЖА

Тържествата въ Бабадагъ.

Още отъ ранна сутринъ градътъ бѣ добилъ празниченъ видъ. Улицитѣ, площадитѣ, къщитѣ и дюкитѣ бѣха увичени разкошно сж зеленина и народни флагове. Къмъ 8 1/2 часа се зададохъ по улицата „Царъ Фердинандъ I“ ученицитѣ отъ тукашното първоначално училище начело сж народни флагове и портрета на Царя. Гърдитѣ на мнозина отъ тѣхъ бѣха увичени сж трицифтни народни ленти. Малкитѣ пѣеха народни пѣсни. Сжшверѣменно отъ другия край на улицата се понесоха тържественитѣ звуци на военна музика. Пристигна една команда напѣти кавалеристи. Площадѣтъ прѣдъ старата българска църква, на който бѣ издигнатъ хубавъ павилионъ, бѣме вече прѣизпълненъ сж народъ. Тукъ бѣ се стекълъ цѣлиятъ градъ.

Въ 9 часа залочна молебнитѣ, отслуженъ отъ армейския свещеникъ Андреевъ при участieto на свѣсенния черковенъ хоръ. Слѣдъ молебна свещеникътъ каза кратко, но твърдѣ съдържателно слово за живота и дѣйността на Царя-Освободителъ. Омѣсенитѣ хоръ изпѣ химна на Н. В.

Началникъ Щаба на 3-а армия г. полковникъ Ч. поздравѣ войнитѣ сж празника и въ хубава дълбоко прочувствена рѣчь описа блѣстачитѣ качества и голѣмитѣ заслуги на бѣлѣжития юбиларъ и неговата неуморна и непрѣстанна тридесетгодишна дѣйностъ за осъществяването на народнитѣ идеали, увѣчапа сж блѣскавъ успѣхъ прѣзъ сегашната война. Кралятъ на рѣчѣта му бѣ съпроводенъ отъ бурно войнишко „ура“, подето отъ ученицитѣ и гражданството.

Градскитѣ кметъ г. Станчевъ, слѣдъ като обрисва непоносимото положение на добруджански българинъ подъ четиредесетгодишното ромънско иго, отъ името на гражданството сж красиви думи благодарѣ за даруваната свобода и пожеда дълголетие, здраве и сили на Царя—Освободителъ, за да доизкара до край сж пѣлентъ успѣхъ великото освободителско дѣло—обединенето на цѣловкупна България и присѣдиняването къмъ нея на Добруджа. Нови бурни „ура“. Ученичкитѣ хоръ изпѣ народния химнъ „Шуми Марица“.

Подъ звуцитѣ на музиката мнозинството се отправи по улицата „Царъ Фердинандъ I“, дѣто войнитѣ дефилираха, поздравявани отъ г. полковникъ Ч. и отъ тамъ — въ градската градина, дѣто се залюбѣха крѣпни народни хора. Гледната бѣ мила

и очарователна. Обзети отъ общъ възторгъ, граждани, гражданки, офицери, войници и ученици, заловени на общо хоро, играха до обѣдъ.

Слѣдъ пладие въ 4 ч. увеселението се откри въ градската градина сж ученишка забава. Отъ напѣлиона въ градината малкитѣ пѣха и декламираха добръ подобрени стихове за родината, за подвизитѣ на българския войнъ, за Добруджа и свѣтлото бдаще на обединена България. Изпълненieto на въсѣи номеръ отъ програмата бѣ изпращано сж бурни аплодисменти.

Въ 6 часа се образува импозантно шествие на чело сж музиката и ученицитѣ. На улицата „Царъ Фердинандъ I“ мнозинството направи шумна овация на Началникъ Щаба на 3-а Армия. Ученицитѣ изпѣха народния химнъ. Кметѣтъ на града благодарѣ на доблестната 3-а Армия за освобождението на Добруджа и по-моли, да се засвидѣтелствува прѣдъ Царя-Освободителъ непоколебимото желание на добруджанци, да останатъ за вѣчни врѣмена подъ неговия побѣдоносенъ скиитѣръ.

Началникъ Щаба поздравѣ гражданството за неговия патриотизмъ и за дълбоката му почитъ къмъ Н. В. и заяви, че Добруджа ще остане нераздѣлна частъ отъ цѣловкупна България. Нови възторжени „ура“.

Отъ тукъ шествието потегли прѣдъ квартирата на германския офицеръ за свръзка при 3-а Армия полковникъ Д. Ученичкитѣ хоръ изпѣ германския химнъ. Кметѣтъ сж каза рѣчь въ лицето на германския полковникъ благодарѣ на храброто германско войниство за участieto му въ освобождението на Добруджа и изрази надеждата, че благородниятъ германски народъ ще съдѣйствува да се присѣдини окончателно тая български катъ къмъ общото българско отечество: „Сж това, каза г. кметѣтъ, съюзиникитѣ връзки между двата народа, осветени сж общитѣ жертви и общопролѣтитѣ кърви, ще се заличатъ още по вече и слѣдъ войната ще се прѣвърнатъ въ трайно културно единение“.

Трогнатъ отъ направенитѣ му овации, г. полковникѣтъ отговори, че е гордъ и честитъ, за дѣто е взелъ участие въ войскитѣ, които се бѣха за освобождението на Добруджа отъ ромънското робство. Благодарѣ на гражданството и учащата се младежъ за направенитѣ му овации; тѣ сж овации на неговия народъ. Приятелскитѣ връзки между двата народа ще останатъ неразривни.

Шедствено се запърши въ 8 часа съ нови пародии хора на площада „Царица Елеопора“.

Въ други градове и села.

Въ Кюстенджа, Махмудия, Мачинъ, Остролъ, Мачалчи и другитъ добруджански градове децътъ на Възшедствието е билъ отпразнуванъ съ такава сжко голъма тържественостъ, както и въ Бабадагъ. Пазсъкъдъ населението е манифестирапо желанието си, да остане родниятъ му катъ за винаги обединенъ съ цблкупна България.

Въ селата населението е прѣвратило усилената си полска работа и масово се е стекло на уреденитъ молебени и тържества. Прѣвъ цблния день до късна вечеръ по селскитъ и градски площади сж се любили кръпни народни хора. Навсѣкъдъ се слушали възторженитъ възгласи: „Да живѣе Царьтъ-Освободителъ! Да живѣе свободна Добруджа! Да живѣе обединена България!“.

Еврейтѣ и празникътъ.

Въ тукашната синагога бѣ отслуженъ благодарственъ молебенъ, на който прижтствуваха всички живущи въ града евреи. Начело съ синагогальното настоятелство. Добруджанскитъ евреи, които ромънскитъ режимъ бѣ поставилъ кьтъ отъ законитъ и третираше като послѣдни безправни роби, считатъ, че освобождението на Добруджа е и тѣхно освобождение. Тѣ сж въ възторгъ отъ българското владичество, защото зпнатъ, че подъ него тѣ ще се радватъ на пълни граждански и политически правдини и свободи, на каквито отдавна се радватъ тѣхнитъ сънародници въ България.

Поздравителни телеграми.

Отъ Кюстенджа:

По сжчай най-тържественото отпразнуване 30 години отъ възшедствието на Ваше Величество на български прѣстолъ, отъ мое и отъ името на Кюстенджанскитъ българи съ задъшени чувства и искрена радостъ поднасямъ прѣдъ стѣпнитъ на Ваше Величество нашигъ вѣрноподанически чувства съ дълбоко почитание и най-искрени поздравии. Тукашнитъ добруджанци за прѣвъ пѣтъ празнуватъ цблния день и съ умилението отправятъ топли молитви кьтъ Всевишния да дари здраве и дълъгъ животъ на Ваше Величество, защитника на свободата и на Добруджа. Днесъ съ сърдечно чувство на общъ се слави името Ви въ всички кѣтове на цблкупна и обединена България.

Сѣверниятъ добруджанецъ и отъ най-затѣпената хижка съ благоговѣние си спомня за великия Царь-Освободителъ и моли кьтънопроклонно Бога да запази достояния днешенъ послѣдникъ на Аспаруха, Крума и Симеона, и да закрѣпи дѣсица му, за да може до край да изкара и закрѣпи свободата и обединенето на сѣверна Добруджа кьтъ майка България. Съ тия чувства на почитъ и благопожелания цблва признателна Добруджа днесъ вика: да живѣе Н. В. Фердинандъ I Царъ на обединенитъ българи, надежда на Добруджанци. „Ура!“

Прѣдседателъ на Българското Училищно Настоятелство въ гр. Кюстенджа Ив. Х. Стояновъ

Отъ женското дружество „Надежда“ въ Тулча

Настоятелството на женското благотворително и просвѣтително дружество „Надежда“ въ гр. Тулча, основано въ тъмната епоха прѣвъ 1870 г., което, покрай своитъ официални цблн, ратувае още отъ прѣвни си день, паредъ съ добруджанскитъ мъже, за присѣдиаване на Добруджа кьтъ майка България, се счита особено щастливо, че, слѣдъ като посрѣщила съ вѣнци хаброото войнство на Ваше Величество въ Тулча, може днесъ да поднесе на Царя на Българитъ своитъ най-почтителни честитки, и благопожелания по сжчай 30 години на Царь-Освободителъ Фердинандъ I отъ възшедствието Му на славния Български прѣстолъ на Аспаруха, Крума, Самуила, Симеона и Ивана Асѣля II. Молитствуваме Всевишния да дари на Ваше Величество въ животъ и сила, за довършване съ блѣстищъ успѣхъ тѣхъ хубаво почнатото и водено най-велико народно дѣло и да се наслади отъ дългогодишнитъ си височайши усилия и трудове.

Живѣйте, Ваше Величество, за слава и гордостъ на българския цблкупенъ народъ.

Прѣдседателка на д-вото Мария Тодорова

Отъ фондъ „Добруджа“

Управлението на Народно-спомогателния фондъ „Добруджа“, — финансова организация, създадена отъ тукашното население, за да спомога на добруджанци и за да увѣчае съ успѣхъ освободителното дѣло, поднася Ви, Царю Честити, поздравлението си по сжчай 30 години отъ Възшедствието Ви на прѣстолъ и пожелава, водената отъ Васъ умѣло 30 години България, да я увѣчае съ успѣхъ въ започнатото отъ Васъ велико дѣло. Нека Всевишниятъ Ви дарува здраве и дълголетие, за да се радвате на свободната вече сестра на България — Царството на Аспаруха — Добруджа.

Отъ управлението на Народно-спомогателния фондъ „Добруджа“. Управителъ Драг. Пачевъ.

Отъ в. „Добруджа“.

Редакцията на вѣстникъ „Добруджа“ — ратанка за Добруджанската кауза — присѣдиаването на Добруджа кьтъ България, Ви поздравява въ тоя тържественъ моментъ, когато цблва Добруджа ликува по слу-

чай 30 години отъ Възшедствието Ви на Българския прѣстолъ.

Нашитъ девизъ е, Добруджа до устието на Дунава да си остане българска. Отъ деня на стѣпването на хаброото българско войнство въ родната земя, ние Ви считаме за нашъ господаръ, чьто отдавна чакахме, и живѣхме съ убѣжденieto, че Вие пѣма да ни забравите. Мечтата ни се изпълни. Сжкпнитъ даръ, свободата на Добруджа, който Вие ни поднесохте, сега, ние ще закрѣпимъ, и погански кралъ пѣма да допустнемъ да тѣче нацѣта мила родина.

Царю честити! Нека Всевишниятъ Ви закрила да доизкара до край започнатото дѣло — обединението на Велика България, съ помощта на мощната българска армия и подкрѣпата на добруджанци.

До вчера роби, днесъ оковитъ разбити, готови сме да защитимъ сжкпния даръ, който ни подарихте

Отъ с. Дуинджий, Кюстенджанско

Щастливъ съмъ Ваше Величество да поднеса отъ страна на цблото население на с. Дуинджий прѣвъ стѣпнитъ на непобѣдимия български Вождъ, по сжчай празникъ на Възшедствието Му на Българския прѣстолъ, най-горещитъ ни благодарности, за гдѣто прѣвждаването отъ Ваше Величество войнство ни даде възможностъ слѣдъ 40 години ромънско робство да се радваме на свободата. Като пожелаваме Вашето дълголетие надъ цблкупното ни отечество, извяваме: „Да живѣе Царьтъ на Българитъ“.

Иметъ на с. Дуинджий, Кюстенджанско, Т. Вълчановъ.

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Завоевателната политика на Поанкаре. Копенхагенъ. Датскитъ вѣстници протестиратъ, че Поанкаре е сжключилъ таенъ договоръ съ Русия относително французитъ завоевателни плаъве. Завоевателнитъ планове за смѣтка на Германия сж може би наложени оставката на Поанкаре.

Паната за мира. „Курьеръ Д'Италия“ съобщава, че Паната е отправилъ писмо до силитъ, да свършатъ всесвѣтската война. В. „Трибуна“ съобщава, че панско-прѣдложение съдържащо и условията за мира.

Пълномощнитъ министри напускатъ Янгъ. Ротердамъ. На „Таймсъ“ съобщаватъ отъ Янгъ съ дата 11 августъ: Чуждитъ пълномощни министри ще замнагъ за Херсонъ, кралската двойка ще напусне Янгъ само въ сжчай на крайна нужда.

Миролюбиви манифестации въ Италия. Лугано. Членовѣтъ на руския работнически сжвѣтъ напуснаха Италия, слѣдъ като посѣтиха Римъ, Флоренция, Болония, Милано и Ториньо. Тѣзи посѣщения дадохъ поводъ да се засилитъ миролюбивитъ стремления чрѣвъ публични манифестации главно въ Милано и Туриньо. Въ нѣкои градове общинскитъ сжвѣти сжщо участваха въ тази манифестация.

Графъ чернинъ се връща Науенъ. Графъ Чернинъ се завърна отъ Берлинъ. Споредъ германския „Алгемайне Цайтунгъ“ прѣбыванието на Чернинъ въ Берлинъ имало за резултатъ уреждане колебливи политически и стопански въпроси. Съ присѣтствието на германския канцлеръ и графъ Чернинъ въ главната квартира се уредили важни политически въпроси по общи дѣйстви на сжюзнитъ държави. На зараньта на закуската, която германскитъ канцлеръ е далъ въ срѣда на графа Чернинъ, сж присѣтствували турскиятъ и българскитъ министри.

Руското правителство за Стокхолмъ. Врѣменното руско правителство е публикувало извѣщенията по Стокхолмската конференция, въ които се казва, че разрѣшаването на въпроса за мира трѣбва да се подеме отъ правителствата на Антанскитъ държави, а не отъ от дѣлнитъ партии, като сжщеврѣменно не се противопоставятъ за издаването на паспорти за стокхолмската конференция. Руското правителство е далечъ отъ мисълта да припѣтствува при издаването на тия паспорти, защото конференцията се събира за разрѣшене на политически въпроси и за военно и мирово сжвѣтване на интернационалитъ социалисти. То е утѣдомило министръ прѣдседателя на антанскитъ държави че не е желателно да се правятъ спѣнки въ социалистическитъ органи при участието имъ въ конференцията.

Сжглашенето противъ Стокхолмъ. Белгийскитъ социалистически министръ Хунсманъ е направилъ извѣщение прѣдъ кореспондента на „Верийския Тагеблатъ“, че въпрѣки послѣднитъ случки, е организирана срѣща на социалисти за 19 септември въ Стокхолмъ. Английскитъ социалисти сж били солидарни съ тия конференции. Правителствата на държавитъ отъ антантата се стараятъ по единъ силенъ начинъ да правятъ спѣнка на конференцията. Тия правителства желаятъ да се вслушатъ въ гласа на работницитъ, но не искатъ да пмъ позволятъ да се занимава съ политическа работа.

Хроника

За годишнината на Царя. По сжчай 30 годишнината отъ възкачането на прѣстолъ на Царя на Българитъ въ сжюзнитъ държави сж се отслужили молебени за дълголетствието и щастливия животъ на юбилара.

Трудове върху Добруджа. Членовѣтъ отъ добруджанската научна мисия г. Романски, г. АриAUDOVъ и г. Чилингировъ сж прѣдали своитъ материали върху Добруджа на „Сжюза на българскитъ учени, писатели и художници“, който щѣлъ да ги публикува въ отдѣлно съчинение подъ заглавие „Добруджа“.

Архиелогътъ г. К. Шкорнилъ сжщо щѣлъ да публикува своитъ изслѣждания около Аспаруховия укрѣпенъ лагеръ или „Николцелската змейовина“.

Благопожелания на д-ръ Радославовъ. По сжчай откриването на училище въ гр. Остролъ, до министръ-прѣдседателя е била отправена телеграма, въ отговоръ на която той е телеграфиралъ:

„Получихъ телеграмата ви по сжчай откриването на българското училище въ града ви. По този поводъ изказвамъ най-сърдечнитъ си благодарности за чувствата на радости и възторгъ, които ми отправате и пожелавамъ училището ви на вѣчни врѣмена да бъде ясно свѣтлящъ фаръ, отъ който да се прѣска просвѣтата и обичаътъ кьтъ България. По изтрѣпнатата отъ неприятелски рѣцѣ Добруджа. — М-ръ прѣдседателъ д-ръ В. Радославовъ“.

Извѣщения на д-ръ Радославовъ.

„Нойо Фрае Пресе“ обнародва едно интервю съ българския министръ-прѣдседателъ г. д-ръ Радославовъ. Той е много доволенъ отъ резултатитъ на пътуването си въ Германия и пѣленъ съ добригъ по отношение на общото положение на четворния Сжюзъ. Радославовъ постави срѣщу послѣднитъ манифестации за мина солидарностъ между странитъ на Сжглашенето дѣйствиелната и здрава солидарностъ между членовѣтъ на четворния Сжюзъ. Досежно рѣчица на лордъ Сесилъ и лойдъ Джържъ, българскитъ министръ прѣдседателъ заявява: „Нека да дойдатъ да възстановятъ Сърбия; нека се оцитатъ да отидатъ въ Нишъ и Вѣлградъ. Много по-лесно е да се говори за това. Сега тѣ правятъ апология на Сърбия. Но прѣди пѣколко врѣме, Англия не искаше да изпрати прѣдставителъ въ сломената сега Сърбия, която прѣдизвика негодуванието на свѣта съ убийството на кралица Драга. Сжщо смѣшно е да се чува тази страна да иска „наказанието на тѣзи, които прѣдизвикаха всесвѣтския пожаръ“, тогава, когато цблъ свѣтъ знае, кои сж авторитъ на саревската трагедия. Отговорътъ на тѣзи рѣчи е блѣскавото положение на четворния Сжюзъ по всички фронтове. Колкото до економическото положение, то сжщо е твърдъ добро: ние разполагаме съ много резерви, реколтата е великолѣпна и благодарение на послѣднитъ успѣхи и побѣди ние имаме право да вѣрваме въ една още по-голъма и по-добра револта“.

Училищно тържество въ гр. Меджидие. На 2 т. м. въ гр. Меджидие се произведе изпитъ и послѣ утро на ученицитъ при българското цървоначално училище. При една най-тържествена обстановка и въ присѣтствието на многобройна публика отъ граждански и военни лица, ученицитъ отъ II, III и IV огдѣления бидохи подложени на изпитъ за ученото прѣвъ лѣтния курсъ.

Слѣдъ това се даде отчетъ отъ главния учителъ и утро отъ ученицитъ.

Всички присѣтствующи на чело съ началника на тилового управление при 3 а армия, г-нъ генералъ Чернилийски, останаха крайно доволни отъ успѣха на ученицитъ, които тѣй добръ смѣтаха и четѣха на български и които тѣй краснорѣчиво декламираха и сполучливо пѣха. И г-нъ генералътъ найрай заслужено отблагодари и похвали прѣдъ публиката двамата войници-учители за положенитъ отъ тѣхъ трудъ и старания.

А постигнатото отъ тѣзи двама учители при 120 ученици, наистина, бѣше много! Слѣдъ обѣдъ ученицитъ начело съ музика и пѣсни направиха едно шедствие изъ улицата отъ училището до градната прѣдъ тилового управление на 3 а армия, гдѣто се играха хора и танцъ.

Дѣйствиелно това бѣ едно мило и красиво тържество, на което човѣкъ не можеше да се не радва. И гражданитъ на Меджидие, вѣрваме, за дълго ще помнятъ първия изпитъ и изрѣзото утро въ града, слѣдъ възкресяването на българското училище.

О В Я В Л Е Н И Е

Пѣтувайки отъ Кюстенджа за Букурещъ, загубихъ една реквизиционна разписка № 422 отъ 23 май 1917 год., издадена отъ Реквизиционната комисия при Германското Етапно управление въ Кюстенджа на фирмата „Хулисъ—Цариградъ“ за два вагона стѣбла за прозорци. Съ настоящето извѣстивамъ, че тази квитанция не е по вече валидна.

Георго Сулисъ

Прокуристъ на фирмата Хулисъ, Кюстенджа.

(Списък № 23).

М а р т и р о л о г ъ

на българите и турците—добруджански граждани, които ромъните са отвлели като заложници и държат затворени въ салхани, затвори и открити пленнически лагери при специален мъчителски режимъ.

Продължение отъ брой 22.

с. Гор. Сараджа (Добришко).

- 27 Милчо Янковъ 22 г.
- 28 Ангелъ Петровъ 40 г.
- 29 Яни Панайотовъ 26 г.
- 30 Панайотъ Вълчевъ 56 г.
- 31 Атанасъ „ 50 г.
- 32 Свещ. Дачо Д. Чернаевъ 50 г.
- 33 Иванъ Василевъ 35 г.
- 34 Колю Ганчевъ 50 г.
- 35 Милчо Д. Юрдановъ 25 г.

с. Шахъ-Вели (Добришко).

- 1 Иванъ Ангеловъ 55 г.
- 2 Стойна Иванова 53 г.
- 3 Иванъ Ивановъ 27 г.
- 4 Иванка Иванова 22 г.
- 5 Колю Ивановъ 20 г.
- 6 Митю „ 17 г.
- 7 Борисъ „ 14 г.
- 8 Добри „ 10 г.
- 9 Желя „ 8 г.
- 10 Митю Георгиевъ 46 г.
- 11 Елена Митева 44 г.
- 12 Марина „ 19 г.
- 13 Георги Митевъ 16 г.
- 14 Христо „ 14 г.
- 15 Стойка Митева 12 г.
- 16 Желя Митевъ 10 г.
- 17 Спирдошъ Митовъ 8 г.
- 18 Добра Митева 6 г.
- 19 Колю Митевъ 4 г.
- 20 Ангелъ Кръстевъ 38 г.
- 21 Юрдана Ангелова 36 г.
- 22 Георги Ангеловъ 11 г.
- 23 Василь „ 8 г.
- 24 Тинка Ангелова 4 г.
- 25 Матей Гандевъ 35 г.
- 26 Мария Матеева 30 г.
- 27 Тодора „ 9 г.
- 28 Атанасъ „ 6 г.
- 29 Яна „ 3 г.
- 30 Иванъ Кумановъ 70 г.
- 31 Стефанъ Ивановъ 23 г.
- 32 Желя Николовъ 18 г.
- 33 „ Юрдановъ 18 г.
- 34 Георги Ивановъ 48 г.
- 35 Илия Ивановъ 22 г.
- 36 Василь „ 19 г.
- 37 Сава Жейновъ 20 г.
- 38 Ташо Воневъ 37 г.
- 39 Иванъ Господиновъ 27 г.
- 40 Петъръ Стояновъ 63 г.
- 41 Иванъ Воневъ 49 г.
- 42 Боню Ивановъ 22 г.
- 43 Юрданъ Колевъ 43 г.
- 44 Атанасъ Милановъ 15 г.
- 45 Иванъ Жечевъ 40 г.
- 46 Дончо Димитровъ 40 г.
- 47 Ангелъ Петровъ 42 г.

с. Хасанча (Добришко).

- 1 Пъю Георгиевъ 47 г.
- 2 Велико Алексеевъ 50 г.
- 3 Вълко Малевъ 50 г.
- 4 Иванъ Георгиевъ 45 г.
- 5 Илия Атанасовъ 35 г.
- 6 Милчо Стефановъ 16 г.
- 7 Георги Илиевъ 35 г.
- 8 Михалъ Георгиевъ 50 г.

с. Дурасий (Добришко).

- 1 Пенчо Милевъ 40 г.
- 2 Боню Райновъ 18 г.
- 3 Щерю Щеревъ 20 г.
- 4 Василь Георгиевъ 22 г.
- 5 Паню Митевъ 17 г.

- 6 Христо Ивановъ 60 г.
- 7 Иванъ Христовъ 35 г.
- 8 Манолъ Христовъ 20 г.
- 9 Георги Костадиновъ 35 г.
- 10 Нанчо Кировъ 35 г.
- 11 Сабъ Петровъ 19 г.
- 12 Войко Жековъ 30 г.

с. Енидже-Хайдаръ (Добришко).

- 1 Иванъ Узунъ Георгиевъ 30 г.
- 2 Дончо Узунъ Георгиевъ 44 г.
- 3 Райно Милевъ 33 г.
- 4 Митю „ 30 г.
- 5 Иванъ Ивановъ 28 г.
- 6 Юрданъ „ 25 г.
- 7 Костадинъ Христовъ 18 г.
- 8 Янко Дечевъ 22 г.
- 9 Иванъ „ 30 г.
- 10 Димо Юрдановъ 34 г.
- 11 Михалъ Добревъ 50 г.
- 12 Митю Ивановъ 18 г.
- 13 Христо Ганчевъ 32 г.
- 14 Милчо Георгиевъ 30 г.
- 15 Ганчо Стояновъ 30 г.
- 16 Костадинъ Георгиевъ 40 г.
- 17 Недю Доневъ 27 г.
- 18 Стоянъ Колевъ 28 г.
- 19 Димо „ 28 г.
- 20 Милчо Петковъ 60 г.
- 21 Христо Ивановъ 28 г.
- 22 Митю Яв. Балабановъ 28 г.
- 23 Георги Г. „ 23 г.
- 24 Юрданъ Минковъ 19 г.
- 25 Руско Георгиевъ 26 г.
- 26 Петъръ Енчевъ 20 г.
- 27 Иванъ Димитровъ 60 г.
- 28 Дончо Атанасовъ 25 г.
- 29 Георги Миневъ 48 г.
- 30 Злати Сабевъ 38 г.
- 31 Георги „ 34 г.
- 32 Георги Ставевъ 25 г.
- 33 „ Стояновъ 27 г.
- 34 Желя Митевъ 32 г.
- 35 Желя Димитровъ 48 г.
- 36 Михалъ Василевъ 17 г.
- 37 Димитъръ Сабчевъ 30 г.
- 38 Станю Доневъ 47 г.
- 39 Георги Владевъ 17 г.
- 40 Костадинъ Даневъ 58 г.
- 41 Георги Г. Напазовъ 48 г.
- 42 Пенко „ 58 г.
- 43 Тодоръ Д. Казаковъ 42 г.
- 44 Милчо Георгиевъ 28 г.
- 45 Георги „ 25 г.
- 46 Юрданъ Пенчевъ 18 г.
- 47 Злати К. Ивановъ 48 г.
- 48 Тодоръ „ 30 г.
- 49 Митю Колевъ 18 г.
- 50 Христо Ангеловъ 30 г.
- 51 Тодоръ Миневъ 32 г.
- 52 Колю „ 26 г.
- 53 Райно Костадиновъ 26 г.
- 54 Стефанъ Янковъ 60 г.
- 55 Василь Доневъ 50 г.
- 56 Киро Георгиевъ 18 г.

с. Пчеларово (Добришко).

- 1 деля Христовъ 41 г.
- 2 Костадинъ Христовъ 31 г.
- 3 Илия „ 27 г.
- 4 Василь „ 24 г.
- 5 Добри Вълчановъ 28 г.
- 6 Тодоръ Вълчановъ 26 г.
- 7 Илия „ 22 г.
- 8 Георги Георгиевъ 32 г.
- 9 Никола Петровъ 56 г.
- 10 Петъръ Николовъ 30 г.
- 11 Митю „ 26 г.

- 12 Колю Николовъ 20 г.
- 13 Петъръ Михайловъ 41 г.
- 14 Георги „ 22 г.
- 15 Костадинъ Радевъ 46 г.
- 16 Паню Ганевъ 43 г.
- 17 Колю Цаневъ 11 г.
- 18 Славко Русевъ 43 г.
- 19 Гунчо Стояновъ 31 г.
- 20 Димо „ 27 г.
- 21 „ Петровъ 76 г.
- 22 Димитъръ Димовъ 32 г.
- 23 Свещ. Ив. Мирчевъ 46 г.
- 24 Паню К. Ивановъ 44 г.
- 26 Митю Русевъ 27 г.
- 26 Ангелъ Димитровъ 48 г.
- 27 Колю П. Даскаловъ 33 г.
- 28 Илия Петковъ 48 г.
- 29 Костадинъ Илиевъ 20 г.
- 30 Андрей х. Андреевъ 32 г.
- 31 Тодоръ Христовъ 16 г.
- 32 Печо Кастровъ 18 г.
- 33 Христо Узунъ 46 г.
- 34 Вълчанъ Петровъ 47 г.
- 35 Димитъръ „ 49 г.
- 36 Вълчанъ Тачевъ 65 г.
- 37 Колю Статевъ 48 г.
- 38 Стати Колевъ 24 г.
- 39 Йовчо Ангеловъ 31 г.
- 40 Дядо Ангелъ Станевъ 72 г.
- 41 Стайко Куневъ 44 г.
- 42 Юр. Маноловъ 33 г.
- 43 Тиню Делевъ 39 г.
- 44 Тодоръ Петровъ 49 г.
- 45 Петъръ Тодоровъ 28 г.
- 46 Илия „ 24 г.
- 47 Желя П. Драгановъ 48 г.
- 48 Петко Минчевъ 29 г.
- 49 Милчо Стойковъ 71 г.
- 50 Тодоръ Букевъ 28 г.
- 51 Емлю Стойковъ 76 г.
- 52 Никола Куневъ 39 г.
- 53 Димитъръ Стойковъ 60 г.
- 54 Илия Димитровъ 31 г.
- 55 Демъръ Узунъ 48 г.
- 56 Стоянъ Ивановъ 58 г.
- 57 Славко Георгиевъ 56 г.
- 58 Желяско Славковъ 28 г.
- 59 Ташо Славковъ 17 г.
- 60 Ангелъ Косевъ 15 г.
- 61 Господиновъ Петковъ 46 г.
- 62 х. Кост. х. Славковъ 68 г.
- 63 Стоянъ х. Костадиновъ 24 г.
- 64 Ганю „ 21 г.
- 65 Георги „ 18 г.
- 66 Иванъ Маноловъ 27 г.
- 67 Стефанъ Добревъ 49 г.
- 68 Колю Сабевъ 47 г.
- 69 Юрданъ Ивановъ 18 г.
- 70 Добри Михалевъ 35 г.
- 71 Митю Хр. Йовчевъ 23 г.
- 72 Колю Тодоровъ 24 г.
- 73 Георги Михалевъ 42 г.
- 74 Ив. Х. Костадиновъ 28 г.
- 75 Станю Рашковъ 57 г.
- 76 Тодоръ Иванчевъ 68 г.
- 77 Косю Тодоровъ 26 г.
- 78 Рафайлъ „ 29 г.
- 79 Маришъ Георгиевъ 65 г.
- 80 Ганю Димитровъ 14 г.
- 81 Ст. К. Ивановъ 38 г.
- 82 Руси Георгиевъ 42 г.
- 83 Иван. Кол. Статевъ 16 г.
- 84 Гунчо Ст. Добревъ 20 г.
- 85 Върбанъ Станевъ 14 г.
- 86 Иванъ „ 24 г.
- 87 Желя Георгиевъ Михалевъ 20 г.
- 88 Петко Михайловъ 15 г.
- 89 Василь „ 19 г.

- 90 Юрданъ Костадиновъ 20 г.
- 91 Господиновъ Русевъ 18 г.
- 92 Митю Хр. Петковъ 17 г.
- 93 Ангелъ Петковъ 17 г.
- 94 Петко Желевъ 18 г.
- 95 Митю Колевъ 70 г.
- 96 Неда Петрова 17 г.
- 97 Желя Петр. Желевъ 40 г.
- 98 „ Косевъ Иванчевъ 30 г.
- 99 Динко Статевъ 45 г.

с. Дурбалий (Добришко).

- 1 Иванъ Андоновъ 20 г.
- 2 Колю Драгневъ 20 г.
- 3 Тончо Стояновъ 40 г.
- 4 Драгми Тодоровъ 40 г.
- 5 Тодоръ Димитровъ 30 г.
- 6 Стоянъ Тодоровъ 80 г.
- 7 Иванъ Стефановъ 35 г.
- 8 Митю Тодоровъ 21 г.
- 9 Михо Еневъ 50 г.
- 10 Петъръ Миховъ 19 г.
- 11 Кирчо Николовъ 30 г.
- 12 Христо Добревъ 51 г.
- 13 Тодоръ Стефановъ 35 г.
- 14 Киро Георгиевъ 50 г.
- 15 Геро Нейчевъ 19 г.
- 16 Колю Михалевъ 18 г.
- 17 Георги Илиевъ 30 г.
- 18 „ Стефановъ 55 г.
- 19 „ Димитровъ 60 г.
- 20 Юрданъ Доновъ 49 г.
- 21 Василь Грозевъ 30 г.
- 22 Панайотъ Грозевъ 35 г.
- 23 Иванъ Илиевъ 35 г.
- 24 Драгой Русевъ 30 г.
- 25 Алекси Петровъ 35 г.
- 26 Ганю „ 18 г.
- 27 Николай Василевъ 35 г.
- 28 Добри Христовъ 24 г.
- 29 Тодоръ Пеневъ 28 г.
- 30 Илия Ивановъ 19 г.
- 31 Юрданъ Христовъ 30 г.
- 32 Милчо Минчевъ 16 г.
- 33 Райчо Стефановъ 48 г.
- 34 Василь Димитраковъ 30 г.
- 35 Реню Колевъ 50 г.
- 36 Мапо Димовъ 18 г.
- 37 Димитъръ Костадиновъ 20 г.
- 38 Стойко Стояновъ 49 г.
- 39 Мапо Стояновъ 30 г.
- 40 Костадинъ Ивановъ 24 г.
- 41 Иванъ Михалевъ 30 г.
- 42 Минчо Петковъ 30 г.

с. Харикюусу (Добришко).

- 1 Христо Димитровъ 48 г.
- 2 Добри Димитровъ 54 г.

с. Перифакъ (Добришко).

- 1 П. Ташевъ 54 г.
- 2 Паскаль Василевъ
- 3 Тодоръ Георгиевъ
- 4 Вахо Димитровъ
- 5 Митю „
- 6 Ради Богдановъ
- 7 Колю Димитровъ 18 г.

с. Порязъ (Добришко).

- 1 Коста Николчевъ 34 г.
- 2 „ Несторовъ 60 г.
- 3 Стоянъ Пенковъ 21 г.
- 4 Иоханъ Богерикъ 18 г.
- 5 Петъръ Костовъ 16 г.
- 6 „ Христовъ 55 г.
- 7 Антошъ Василевъ 18 г.
- 8 Петъръ Дончевъ 17 г.

(Слѣдва).

Забѣлѣжка. Упомяватъ се всички общини и частни лица, които забѣлѣватъ грѣшки и опущения въ списъците да ги съобщаватъ въ редакцията.

Издание на фондъ „ДОВРУДЖА“

Военна печатница—Бабадагъ

Директоръ: Драгомиръ Пачовъ.